

RỪNG TRONG VĂN CHỖNG BÌNH DÂN

Tác Giả: Lm. NGUYỄN THANH SƠN, C.Ss.R.
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 22:36

Vì là con viết không hiểu nhiều, kho tàng văn chỗng bình dân chúng ta chỉ ghi chép được một số câu về rừng như dưới đây:

"Rừng bay phỗng múa" là người có nét chữ viết "lỗ lỗ t", bay lỗn, uốn khúc. Khi thuyết giảng, Thánh Anphong, viết Sáng lập Dòng Chúa Cứu Thế, diển tả tả tả ng cã ngài một cách hùng hồn với điệu bộ như "rừng bay phỗng múa!"

"Ăn như rừng củn" là ăn nhiều, thức nhiều, trái với "ăn như mèo" là ăn ít.

Ngày nay các cô gái Việt Mỗ không dám "ăn như rừng củn", vì phải đi eo thon, đi đi thi hoa hậu áo dài Long Beach!

"Nói như rừng leo, làm như mèo mỗa" là nói huyền thuyên, thao thao bất tuyệt, đi chuyên trên trời dưới đất, như ng lỗ biỗng khác, làm việc thì "như mèo mỗa!"

"Rừng đỗn nhà tôm" là thành ngữ ám chỉ một kẻ nghèo hèn, khi vinh đỗ đỗc viết thỗng khách thỗng tình chiỗu cỗ đỗn tỗn nhà thăm viỗng mình.

"Rừng đen lỗy nỗc thì nỗng, rừng trỗng lỗy nỗc thì mỗa": Tỗc ngỗ diỗn tỗ kinh nghiỗ m cã các nhà nông viết nhỗng ngày nỗng mỗa.

"Rừng vàng tỗ mỗc ao tù, ngỗ i khỗn vỗ i ngỗ i ngu bỗc mình": Rừng vàng là rừng quý, không bao giờ đi tỗ mỗc đỗc cã ao tù, cũng viết ngỗ i khỗn ngoan mà phỗ i chung số ng viết i kẻ ngu đỗn thì thỗ t là "bỗc mình".

Tôi được hạnh phúc chào đỗ i thỗn làng Đỗ c Đỗ c, huyện Kim Sơn, tỉnh Ninh Bình, như ng sau ngày đi cã vào Nam lúc còn quá nhỏ, nay tôi không còn nhớ gì viết nỗ i "chỗn nhau cã t rỗn" cã a mình, ngỗ i trỗ hình nhỗn còn lỗ i mỗ mỗ trong trí viết nhỗng củc chỗ i "rỗng rỗn lên mây" viết i các bỗn trai gái trong xóm, vô cùng hào hỗng và vui nhỗn. Mỗt em làm thỗ y thỗc, số còn lỗ i bám đuôi áo nhau làm thành một hàng dài. Em đi đỗu đỗn cã đỗn, viết a đi viết a hát: "Rỗng rỗn lên mây, có cây nức nức, có nhà hiỗn vinh. Thỗ y thỗc có nhà hay không?" Thỗng thỗ y thỗc không có nhà đỗ rỗng rỗn đi lỗn quanh sân hai ba lỗ t. Cũ i cùng thỗ y thỗc có nhà. Thỗ y

RỪNG TRONG VĂN CHỮ RỪNG BÌNH DÂN

Tác Giả: Lm. NGUYỄN THANH SƠN, C.Ss.R.
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 22:36

---

thầy hỏi: "Rừng rợn đi đâu?" Em cảm ơn đáp: "Rừng rợn đi lấy thuốc cho con". Thầy thuốc hỏi: "Con lên mấy?" Rừng rợn đáp: "Con lên mốt". Thầy thuốc nói: "Thuốc chớ ngon". (Cậu cố đi đáp tiếp đi nữa cho đến khi rừng rợn trả lời "con lên mốt"). Khi thầy thuốc kết luận: "Thuốc ngon vậy". Đón thầy thuốc lên tiếng: "Xin khúc đu". Rừng rợn cho biết: "Nhớ ng xuyên cùng xuyên" - "Xin khúc giò" - "Nhớ ng máu cùng me" - "Xin khúc đuôi" - "Thầy hỏi thầy đu". Thầy là em cảm ơn rừng rợn giảng xong hai tay đỡ chén, thầy thuốc cố gắng qua để tóm đu em đu ng sau rọt. Đoàn rừng rợn càng dài thì cuộc đu bắt càng náo nhiệt. Khi bắt đu, em đó phải thay thầy thuốc và cuộc chén tiếp đu.

Dù truyện "con Rừng cháu Tiên" chỉ là truyện thuyết, người Việt vẫn có thể coi mình là nhân vật. Năm Canh Thìn như chúng ta hãy sống xứng đáng là "con Rừng cháu Tiên". Bạn hãy có lòng nhân ái, bao dung đối với nhau, đừng mang lại những hạnh phúc, niềm no. Hãy tháo gỡ thù hận trong trái tim mình, đừng biến đu thành sự là người tự do. Hãy xây dựng một Quốc Hội hòa bình, tươi đẹp, trong Năm Mới đang mở ra cho các con của Mẹ, nhớ một lòng ân báo la của Trời ng Đàng Trời ng.

HÌNH TƯỢNG CON RỪNG VIỆT NAM

Con rừng là một hình tượng có vị trí đặc biệt trong văn hóa, tín ngưỡng của dân tộc Việt Nam và đã từng là biểu tượng linh thiêng liên quan đến truyện thuyết "con rừng cháu tiên" của người Việt. Rừng là hình ảnh mà các vua Việt Nam phải xăm lên đùi mình để ghi nhận thành công của dân ven biển. Đón đời vua Trần Anh Tông (1293-1314) mới chấm dứt tục xăm rừng trên đùi của các vua. Rừng là tượng trưng cho quyền uy tuyệt đối của các đấng thiên tử (bà rừng, mình rừng). Rừng là hình tượng của mưa thuận gió hòa, là vật linh đu vào hàng bậc nhất trong tứ linh "long, lân, quy, phụng". Vì thế, hình tượng con rừng Việt Nam đời nhà Lý hình tượng con rừng đặc sắc, tượng trưng cho cái đẹp của các nước phương Tây.

Hình tượng rừng đã được hình dung lên thể thơ đời Hùng Vương qua con vật thân dài có vẩy như cá sấu được chạm trên các đồ đồng thời kỳ. Qua thời kỳ Bắc thuộc dài đu đu, con rừng Việt Nam xuất hiện rõ nét đời Lý. Hình ảnh "rừng bay lên" - Thăng Long - tượng trưng cho khí thế vươn lên của dân tộc, được đem đu cho đu đu. Rừng thời Lý tượng trưng cho mặt trời của dân tộc lúa nước nên luôn luôn đu đu trong khung cảnh của nắng, của mây cuộn. Rừng thời Lý là con vật mình dài như rắn, thân trơn như là con rắn, còn con lợn thì thân có vẩy và lông có vẩy. Thân rắn uốn cong như vòng uyển chuyển theo hình "Omega", mềm mại và thoải mái đến với phía đuôi. Rừng có bốn chân, mỗi chân có ba móng cong như n. Đu rừng ng cao, há miệng rừng với hai hàm răng như đang vươn đu viên ngọc quý. Tất nhiên thoát ra mào rừng có đu ng n loa, vì thế được gọi là mào loa. Trên trán rừng có một hoa văn giống hình chữ "S", có thể của chữ "lôi", tượng trưng cho sự mềm mại, mây m.

RỒNG TRONG VĂN CHỮ NG BÌNH DÂN

Tác Giả: Lm. NGUYỄN THANH SƠN, C.Ss.R.
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 22:36

Hình tượng rồng con rồng thời Trần có nhiều biến đổi so với thời Lý. Rồng thời Trần không còn mang nặng ý nghĩa mặt trời của người nước ngoài. Đầu rồng chữ "S" dần dần mất đi hoặc biến đổi thành hình con, đầu rồng thời xuất hiện thêm hai chi tiết là cặp sừng và đôi tay. Đầu rồng uy nghi và đầu rồng biến đổi chi tiết màu lông đen. Thân rồng tròn lẳn, mập mạp, nhọn dần về phía đuôi, uốn khúc nhẹ, lông vồng hình yên ngựa. Đuôi rồng có nhiều đốt, khi thì đuôi thẳng và nhọn, khi thì xoắn ốc. Các vảy cũng đa dạng. Có vảy như hình hoa tròn nhiều cánh đầu nhọn, có vảy chóp là hình nét cong như nhàn.

Rồng thời Lê (thế kỷ XV) thay đổi hoàn toàn. Rồng không như thời trước là một con vật mình dài như rắn uốn lượn đầu nhọn mà ở trong nhiều thể khác nhau. Đầu rồng to, bệ vệ hơn người ra sau, màu lông đen, thay vào đó là một chi tiết mũi to. Thân rồng uốn hai khúc lượn. Chân có năm móng sắc nhọn quặp lại dưới. Rồng thời Lê tượng trưng cho quyền uy phong kiến. Cũng chính bởi đầu rồng thời này xuất hiện quan niệm thể linh (bản con vật thiêng) tượng trưng cho uy quyền của vua chúa. Rồng đầu rồng trong thể linh. Ba vật thiêng kia là lân (tượng trưng cho sự thái bình và minh chúa), qui (con rùa - tượng trưng cho sự bền vững của xã hội) và phượng (tượng trưng cho sự thanh khiết của triều đại).

Rồng thời Trần - Nguyễn vẫn còn đầu rồng đầu trong bộ thể linh nhưng đã được nhân cách hóa, được đưa vào đời sống hình rồng mới có bộ y rồng con quây quần, rồng đầu biến đổi, rồng trong cảnh hòa đôi.

Con rồng thời Nguyễn trở lại với uy nghi tượng trưng cho sự mạnh mẽ thiêng liêng. Rồng được thể hiện nhiều thể, ở trên đỉnh mây, hoặc cuộn mình cuộn thân, hai rồng cuộn một trời, cuộn hoa cúc, cuộn cuộn... Phần lớn rồng không dài ngoằn mà uốn lượn vài lượn với đường cong lượn. Đầu rồng to, sừng giồng sừng hươu chứa ngọc ra sau. Một rồng lớn to, mũi sắc, miệng há rộng nanh. Vây trên lưng rồng có tia, phân biệt dài ngắn đầu đầu. Râu rồng uốn sóng thể dẹt một chĩa ra cân xứng hai bên.

Hình tượng rồng dùng cho vua có năm móng, còn là bốn móng.

Trong suốt tiến trình lịch sử Việt Nam, con rồng vẫn là một phần trong đời sống văn hóa của người Việt.

RNG TRONG VĂN CHNG BÌNH DÂN

Tác Giả: Lm. NGUYN THANH S N, C.Ss.R.
Thứ Hai, 23 Tháng 1 Năm 2012 22:36
